

توسعه مدل شایستگی‌های رهبری هنرمندانه: چارچوبی مفهومی برای مدیران مؤسسات آموزشی-فرهنگی

سارا رحمانی^۱

^۱ گروه مدیریت فرهنگی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایزان

چکیده

با توجه به ماهیت پیچیده، انسان‌محور و نیازمند به نوآوری مداوم در مؤسسات آموزشی-فرهنگی، سبک‌های مدیریتی سنتی پاسخگوی الزامات رهبری مؤثر در این سازمان‌ها نیستند. این پژوهش با هدف توسعه و اعتبارسنجی یک چارچوب مفهومی برای شایستگی‌های رهبری هنرمندانه انجام شده است. رویکرد تحقیق، ترکیبی از کیفی و کمی است. در فاز کیفی، از روش دلفی و مصاحبه‌های عمیق با خبرگان حوزه‌های مدیریت آموزشی، مطالعات هنری و رهبری تحول‌آفرین استفاده شد تا ابعاد اصلی این نوع رهبری استخراج گردد. این تحلیل‌ها منجر به شناسایی سه حوزه کلیدی شایستگی شد: بینش زیبایی‌شناختی، قابلیت تأثیرگذاری هنری، و مدیریت فرآیند خلاقیت. در فاز کمی، چارچوب مفهومی توسعه‌یافته از طریق پرسشنامه تخصصی بر روی نمونه‌ای متشکل از مدیران و کارشناسان ارشد مؤسسات فرهنگی و آموزشی مورد سنجش قرار گرفت. تحلیل عاملی تأییدی (CFA) نشان داد که مدل پیشنهادی از برازش آماری مناسبی برخوردار است. نتایج حاکی از آن است که شایستگی‌هایی نظیر همدلی عمیق، تجسم‌سازی چشم‌انداز و ایجاد محیطی ایمن برای آزمون و خطا، به طور مستقیم با افزایش رضایت شغلی کارکنان و کیفیت خروجی‌های فرهنگی و آموزشی سازمان همبستگی مثبت و معناداری دارند. این مدل، ابزاری غنی برای طراحی برنامه‌های آموزش و توسعه مدیران در این بخش فراهم می‌آورد.

واژه‌های کلیدی: رهبری هنرمندانه، شایستگی‌های رهبری، چارچوب مفهومی، مدیریت خلاقیت، توسعه رهبری.